

Фісуненко Н. О., доцент кафедри
аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук, доцент

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЯК СУСПІЛЬНЕ ЯВИЩЕ

На сьогодні весь світ входить у нову еру цифрової глобалізації, яка відзначається постійними потоками даних, що містять знання, ідеї, інформацію та інновації. Більшість європейських країн, завершивши індустріалізацію, вдало цифровізують економіки, удосконалюючи прискореними темпами інноваційні технології, де домінує автоматизація та цифрові платформи та штучний інтелект.

Розвиток вітчизняної економіки та суспільства, виробництво нових та модернізація наявних технологій зумовлюють необхідність змін у «звичній» діяльності всіх суб'єктів господарювання.

Як стверджує в своїх дослідженнях М. В. Руденко: «Реалізація інформаційно-комунікаційних можливостей та переваг новітніх технологій, необхідність набуття лідируючих позицій і зміцнення конкурентоспроможності секторів економіки у глобалізованому цифровому світі вимагають від уряду зваженої політики щодо цифровізації, лібералізації регулювання, адаптації нормативної бази, стимулювання інвестицій для просування цифрової економіки, враховуючи власні традиції і спираючись на наукове підґрунтя теорій і концепцій економічного розвитку» [1].

Сьогодні цифровізація є одним із головних чинників зростання світової економіки, оскільки завдяки їй не тільки підвищується продуктивність праці (пряма перевага), а й відбувається економія часу, створюються новий попит на нові товари і послуги, нова якість та цінність (непряма перевага) тощо. При цьому використання цифрових даних як ресурсу для виробництва зумовлює перехід від традиційної ринкової економіки до цифрової економіки, якою пронизуватимуться всі сектори: державний та приватний, реальний, невиробничий і фінансовий, видобувний, обробний та сектор послуг [2, с. 174].

Отже, суспільство спостерігає у цифровізації цілком нову модель власного розвитку, засновану на повсякденному застосовуванні цифрових технологій, що забезпечить оперативність обміну інформації та швидкість її доступу.

Переваги від цифровізації для суб'єктів господарювання та суспільства в цілому безсумнівні, адже користувачами цифрових продуктів та послуг є саме населення, яке має змогу одержувати швидкісний доступ до Інтернету, інформації і бази знань та інше, що на сьогодні є реаліями.

Позитивний ефект від цифровізації спостерігається на всіх рівнях. На рівні держави – це новий стимул для зростання ВВП, зниження рівня тіньової економіки, зміцнення довіри населення до державних органів влади завдяки прозорості та відкритості, наявність єдиної системи реєстрації як населення так і документів загального доступу.

На рівні підприємства: зростання продуктивності праці внаслідок цифровізації бізнес-процесів, можливості доступу до світових ринків, удосконалення товарів і послуг відповідно до потреб споживачів, поширення ринку збуту продукції, підвищення ефективності управління.

Для суспільства позитивним ефектом від цифровізації є оперативність обміну даними, швидкість доступу до інформації, знань, спілкування, полегшений доступ до послуг державних органів влади.

Отож, цифровізація надає багато переваг, але, крім позитивних моментів, цифровізація спричинює певні ризики.

Науковці Б. Я. Депутат, І. Б. Шевчук стверджують, що «варто розрізняти ризики цифрової трансформації та ризики цифровізації, зумовлені впровадженням цифрових технологій. Головний ризик цифрової трансформації економіки – можливе зростання рівня безробіття. По-перше, автоматизація процесів залишить без роботи частину населення. По-друге, виникатимуть нові потреби та запити з боку ринку на нові професії (герокінезіолог, естетист, спеціаліст із сонячних технологій, аналітик автотранспорту, ренатуралізатор, персональний вебменеджер, посол із культури компанії, міський фермер, аудитор екосистем, консультант із питань роботів. Іншим потужним ризиком є зростання кіберзлочинності (крадіжки персональних даних, коштів із рахунків, збирання безлічі конфіденційної та комерційної інформації, блокування діяльності тощо), боротьбу з якою потрібно проводити як на особистому, так і державному рівні [2 с. 175].

Отже, дійсно позитивний ефект від цифровізації економіки суттєво вплине на наше життя і його не доведеться чекати. Цифровізація суттєво прискорить розвиток інновацій, основ програмування, навчить всіх, хто бажає, впроваджувати цифрові технології в галузі економіки. А реалізація всіх умов дозволить підвищити продуктивність функціонування всієї економічної системи держави та одержати додаткові конкурентні переваги як суб'єктам господарювання, так і в глобалізованому цифровому світі загалом.

Бібліографічні посилання

1. Руденко М. В. Цифровізація економіки: нові можливості та перспективи. *Економіка та держава*. 2018. № 11. С. 61–65. DOI: 10.32702/2306-6806.2018.11.61
2. Депутат Б. Я., Шевчук І. Б. Цифровізація та її вплив на економіку України: переваги, виклики, загрози й ризи. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 47-2. С. 173–177.